

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun kustantajan pdf.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Sairanen, R. 2018. Opettajakaarti. Teoksessa R. Sairanen (toim.) SATU ON TOTTA -historiikki Maahanmuuttajasairaanhoitajien pätevyitysmiskoulutus (SATU) Turun ammattikorkeakoulussa vuosina 2003–2017. Turun ammattikorkeakoulun puheenvuoroja 97. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 57 - 70.

URL: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522166890.pdf>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Sairanen, R. 2018. Opettajakaarti. In R. Sairanen (ed.) SATU ON TOTTA -historiikki Maahanmuuttajasairaanhoitajien pätevyitysmiskoulutus (SATU) Turun ammattikorkeakoulussa vuosina 2003–2017. Comments from Turku University of Applied Sciences 97. Turku: Turku University of Applied Sciences, 57 - 70.

URL: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522166890.pdf>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

5 Opettajakaarti

Raija Sairanen

SATU-koulutuksen vastuuhenkilöt, niin opettajat kuin muut henkilöt olivat kaikki ammattitaitoisia sekä hyvin tehtäväänsä perehtyneitä. Kaikki osallistuivat mielellään omaan tehtäväalueeseensa, ketään ei pakotettu tähän. Enemminkin oli kilpailua siitä, kuka sai olla mukana SATU-koulutuksen toteutumisessa. Ensimmäisen koulutuksen järjesti Turun ammattikorkeakoulun terveystalon tulosalue, hoitotyön koulutusohjelma Turussa ja sen jälkeen vuodesta 2006 lähtien koulutus oli terveys ja hyvinvointi-tulosalueen aikuiskoulutuksen (AIKO) ja myöhemmin vuodesta 2014 monimuotokoulutuksen (MYAMK) alla. Koulutusjohtajana oli vuosina 2003–2013 Kaija Lind ja vuosina 2014–2017 Marjut Putkinen. Ensimmäisen ryhmän aikana koulutuspäällikkönä toimi Hannele Paltta, myöhemmin Pia Ahonen. Kahden viimeisen ryhmän kohdalla oli ammattikorkeakoulun organisaatiossa lisäksi monimuoto-opetuksen koulutusvastaavana Liisa Kosonen-Karesto. Opinto-ohjaaja Erja Salmista voitiin konsultoida koko koulutuksen ajan tarvittaessa, samoin opintotoimiston väkeä. SATU-koulutuksen vastuuopettajana, vetäjänä ja tutorina toimi koko ajan Raija Sairanen.

SATU-koulutuksen opettajakaarti oli melkoinen. Osa opettajista oli alusta loppuun asti mukana, osa vain yhden lukukauden, osa tuli ja meni vaihdellen. Näihin vuosiin mahtui useita opettajia, kaikki olivat erinomaisia oman asiantuntija-alueensa osajia. Opettajat muodostivat SATU-opettajatiimin, jossa heillä oli hyvä mahdollisuus kehittää koulutusta. Seuraavassa luettelo kaikista SATU-opettajista sekä heidän opettamistaan aihealueista:

Aaltonen Kaisa	(2003–2005) sisätautien hoitotyö, saattohoito
Aaltonen Riitta	(2003–2012) tietotekniikka
Aatsinki Petteri	(2011–2016) radiologiset tutkimukset ja sädehoito
Antero Anne	(2006–2010) suomen kieli
Arsalo Irmeli	(2003–2005) hoitotyö, ohjattu harjoittelu
Berglund Mari	(2009–2011) synnytys- ja naisten hoitotyö
Boucht Sirkku	(2011) perheen, lasten ja nuorten hoitotyö
Ellonen Kirsti	(2004–2005) akuutti- ja tehohoitotyö
Elovaara Sirkka-Liisa	(2007) mielenterveystyö
Erkkilä Riitta	(2003–2009) ikääntyvien hoitotyö, päihde- ja mielenterveystyö, ohjattu harjoittelu
Erkko Päivi	(2012–2017) lääkehoito, etiikka, sosiaali- ja terveysalan palvelujärjestelmät, hoitotyön auttamismenetelmät, hoitotyön perusteet ja kuntoutus, ohjattu harjoittelu
Eronen-Levonen Ella	(2016) hoitotyön perusteet ja kuntoutus, ensiapu, lääkehoito
Friman Kaisa	(2006–2017) kirurginen hoitotyö, hoitotyön auttamismenetelmät, sisätauti-kirurginen hoitotyö, syventävät simulaatiot
Haapalainen SATU	(2008–2009, 2012–2016) perheen, lasten ja nuorten hoitotyö, lasten mielenterveystyö, kehitysvammaisuus
Halttunen Kirsi	(2012–2016) sisätautien hoitotyö, ikääntyneen hoitotyö, lääkehoito, hoitotyön auttamismenetelmät, terveyden edistäminen ja etiikka, hoitotyön perusteet ja kuntoutus, ohjattu harjoittelu

Heikkinen Katja	(2008–2010, 2014) lääkehoito, opinnäytetyö, ensiapu, potilasturvallisuus, akuutti- ja tehohoitotyö
Homan-Helenius Päivi	(2003–2007) lasten sairaanhoito
Horte Renate	(2005) psykologia
Hynynen Eero-Tapani	(2005) sosiaaliturvapolitiikka
Härmälä Marja	(2003–2005) terveydenhoitotyö, opinnäytetyö
Häsänen Marjatta	(2012–2013) synnytys- ja naisten hoitotyö
Hölttä Raili	(2007, 2010–2013) tehohoitotyö, ensiapu, perioperatiivinen hoitotyö
Immonen Ulriikka	(2008–2014) englannin kieli
Järvinen Johanna	(2004) saksan kieli
Kallio-Kökö Sari	(2015–2017) synnytys- ja naisten hoitotyö
Kalve Heidi	(2011) kliiniset laboratoriotutkimukset
Kantola Pirkko	(2007) yrittäjyys, laatujohtaminen
Kastu Arja	(2003–2005) hoitotyö, synnytys ja naisten hoitotyö
Konsell Outi	(2004–2005) mielenterveystyö, ohjattu harjoittelu
Korhonen Joonas	(2017) mielenterveys- ja päihdehoitotyö
Kurtti Johanna	(2003–2007) ravitsemustiede
Kuusisto Hannele	(2012–2017) tietotekniikka, tilastolliset menetelmät
Lakanmaa Riitta-Liisa	(2009, 2012) akuutti- ja tehohoitotyö, operatiivinen hoitotyö
Leppämäki Piia	(2003–2004) suomen kieli
Lotila Margetta	(2003–2007) IT-osaaminen, terveydenhoitotyö

Mattinen Annukka	(2010–2017) ravitseminen
Merta Anne	(2016) syöpätaudit ja ikääntyneiden hoito
Niemi Sinikka	(2003–2007) ensiapu, hoitotyö
Nummelin Merja	(2009) sisätautien hoitotyö
Nylund Arja	(2009–2017) hoitotiede, hoitotyön perusteet, hallinto, tuutorointi, yrittäjyys, terveysalan kehittäminen ja johtaminen, väestön terveys ja terveyden edistäminen, näyttöön perustuva hoitotyö, potilas terveystalouden järjestelmässä, asiakaskeskeinen innovatiivinen hoitotyö, tutkimus- ja kehittämistyön menetelmäopinnot, opinnäytetyö
Pulkkinen Satu	(2006–2007) hoitotyö, terveydenhoitotyö, ohjattu harjoittelu
Putko Lasse	(2012, 2014) ensiapu
Päivike Liisa	(2005) kasvatustiede
Pälve Anneli	(2003–2013) kliininen farmakologia, lääketiede
Rajala Sirpa	(2004–2005, 2010–2017) suomen kieli
Ranti Pirjo	(2003) aseptiikka
Saanisto Mari	(2017) perioperatiivinen hoitotyö
Sairanen Raija	(2003–2017) ammatillinen kasvu, tuutorointi, vanhusten hoitotyö, mielenterveys- ja päihdehoitotyö, opinnäytetyö, ohjattu harjoittelu
Salminen Leena	(2003–2007) päihdehoitotyö, opinnäytetyö
Salo-Tuominen Krista	(2016) kliiniset laboratoriotutkimukset
Simola Sanna	(2007) saksan kieli

Stenman Tiina	(2015) akuutti- ja tehohoitotyö, päivystys
Strandell-Laine Camilla	(2003–2015) infektioiden torjunta, hoitotyö, hoitotiede, opinnäytetyö, tuutorointi, ohjattu harjoittelu
Suvivuo Pia	(2010) väestön terveys ja terveyden edistäminen, etiikka
Syrjälä Vappu	(2003–2010) hoitotyö, lääkehoito, sosiaalipolitiikka, ohjattu harjoittelu
Takaeilola Mervi	(2009–2017) hoitotyön auttamismenetelmät, sisätautien hoitotyö, lääkehoito, syöpätaudit ja ikääntyneen hoitotyö, infektioiden torjunta, syventävät simulaatiot, ohjattu harjoittelu
Tenho Anna	(2008) terveyden edistäminen, ravitsemus
Toivonen Seli	(2017) akuutti- ja tehohoitotyö
Tuominen Miia	(2016) terveyden edistäminen ja etiikka
Tuominen Raini	(2012–2015) kliiniset laboratoriotutkimukset
Vesanen Katriina	(2004–2007, 2016–2017) englannin kieli

Näiden yllä olevien opettajien lisäksi hyödynnettiin muitakin asiantuntijoita, kun järjestettiin yhteisiä oppimistapahtumia muiden alojen opiskelijoiden kanssa, esim. suuhygienistien kanssa. Tai kun tarvittiin yhdeksi tunniksi opastusta lasten intubaatiosta tai EKG:n ottamisen erityisvaateista. SATU-ryhmässä kävi myös useita henkilöitä tekemässä opetusharjoittelujaan, mm. Turun yliopiston hoitotieteen laitokselta ja HAMK:n ammatilliselta opettajankoulutuslaitokselta.

SATU-koulutuksen alkaessa vuonna 2003 opettajilla oli monenlaisia odotuksia ja visioita koulutuksen suhteen. Toivottiin tiivistä yhteistyötä niin opettajien kuin opiskelijoiden kanssa ja sitä on koko SATU-koulutus ollutkin! Toivottiin SATU-opiskelijoiden hyväksyntää käytännön kentillä ja että harjoittelupaikat ottavat heidät innolla vastaan. Asenteet ja suhtautuminen maahanmuuttajasairaanhoitajia kohtaan on vaihdellut hyvinkin paljon koko SATU-koulutuksen aikana. Toivottiin SATU-projektin onnistumista ja sen vakiintumista sekä malliksi koko Suomeen ja ehkäpä muuallekin maailmalle.

SATU-koulutus oli vakiintunutta toimintaa ulkoisella rahoituksella 15 vuotta, kunnes rahoitus lopetettiin. Odotettiin opettajien jaksavan olla innovatiivisia ja että opiskelijat jaksavat puurtaa. Opettajien into kannusti ja motivoi opiskelijoita ja niinpä he kaikki valmistuivatkin ja saivat sairaanhoitaja (AMK) -tutkintotodistuksen. Opettajien toiveena oli, että hyödynnetään heidän eri kulttuuritaustojaan myös kotikansainvälistymisessä ja sitä tapahtui. Tavoitteena oli, että he kaikki saisivat työpaikan koulutuksen jälkeen ja niin kävikin. Ajateltiin, että tulevaisuudessa sairaanhoitajista 50 % olisi suomalaisia, loput 50 % maahanmuuttajia. Näin ei vielä ole. Toivottiin tiedotusvälineiden huomioivan SATU-koulutuksen ja niin kävikin varsinkin alkuvuosina. Siitä erillinen artikkeli tässä historiikissa. SATU-koulutuksen alussa oli mottona ”ihmiseltä ihmiselle” ja se säilyi näiden kaikkien vuosien ajan.

SATU-opettajatiimi teki 10 vuotta myöhemmin v. 2013 SWOT-analyysin SATU-koulutuksesta. Alla taulukko 1. SWOT-analyysi 13.3.2013 / SATU-tiimi

VAHVUDET	HEIKKOUEDET
<ul style="list-style-type: none"> * Motivoituneet opiskelijat * Motivoituneet opettajat * Monikulttuurisuus on rikkaus * Hoitajia tarvitaan aina * Vahva ja koeteltu koulutusmalli, laadukkuus * Opettajilla jo vahva ammattitaito opettaa muista kulttuureista tulevia opiskelijoita * Koulutus tunnetaan hoitotyön kentällä jo suhteellisen hyvin * Opiskelijat saavat tukea erilaisuuteensa omassa eri kulttuurien ryhmässä, opiskelijoiden keskeyttämistodennäköisyys varmasti pienempi, kuin jos opiskelisivat normaalissa nuoriso-opiskelijoiden ryhmässä. * Muista kulttuureista tulleet osaavat usein arvostaa koulutusta ja opetusta suomalaisia opiskelijoita enemmän, kaikissa maissa korkeasti koulutautuminen ei ole itsestään selvyyttä * Erilaisuus on arkea, jota voidaan oppimisessa hyödyntää * Melko vakiintunut, innovatiivinen opettajatiimi * SATU-koulutus tunnetaan jo ulkomaillakin tietyissä piireissä 	<ul style="list-style-type: none"> * Kommunikaatio- ja ymmärtämisvaikeudet * Koulutie on pitkä ja raskas * Monikulttuurisuus aiheuttaa joskus yhteentörmäyksiä * Integraatio suomalaisopiskelijoiden ryhmien opetuksen yhä vähäistä * Lähiopetusmäärältään täydet viikot jättävät vain vähäisesti aikaa opiskelijoiden itsenäisille tehtäville. Kun itsenäisiä tehtäviä kuitenkin on paljon, opiskeluvuikot ovat opiskelijoille raskaita, heillä on runsaasti tekemistä opiskelun ja kulttuuriin oppimisen lisäksi. * Suomalainen oppimiskulttuuri (yhdessä oppiminen, oma aktiivinen osallistuminen ja runsas tieto- ja viestintätekniikan käyttö) on opiskelijoille vierasta, siihen tottuminen ja oppiminen vievät alussa aikaa eikä opiskelu ole alkuun niin ”tehokasta” * Yhdessä tekemisen taidot ja vastuunoton puutteellisuus ainakin ensimmäisellä lukukaudella estää /hidastaa monimuotoisten oppimismenetelmien käyttöä * Opetussuunnitelma noudattaa ”orjallisesti” nuorisoasteen opetussuunnitelmaa, vaikkakin AHOTia on käytetty * Todellisen HOPSin tekeminen on jäänyt, koska käytännössä olisi ollut hankalaa saada SATU-opiskelijoita sijoitetuksi eri ryhmiin. Mm. kieli- ja opiskelutaidot rajoittivat sitä.

UHAT	MAHDOLLISUUDET
<ul style="list-style-type: none"> * Rahoitus loppuu * Syrjintä- tai rasismikokemukset * Pätevät ja riittävän kielitaitoiset hakijat loppuvat * Valvira laillistaa hoitajat ilman, että tarvitsee käydä täydennyskoulutusta * Opetushenkilöstön vaihtuessa ei uusilla opettajilla ole yhtä vahvaa ammattitaitoa opettaa muista kulttuureista tulevia opiskelijoita 	<ul style="list-style-type: none"> * Kotikansainvälistyminen * Työllistyminen omalle alalle * Muutokset työyhteisöissä ja toimintakulttuurissa: kaikki oppivat toisiltaan. * Mahdollisuus hyödyntää suomalaisten opiskelijoiden koulutuksessa maahanmuuttaja-opiskelijoiden kokemusta muun kulttuurin terveyden- ja sairaanhoitotyöstä * Ko. ryhmän oppimismenetelminä voidaan käyttää keinoja, joiden avulla saadaan rohkaistua muita Suomeen muuttaneita lähtemään mukaan erilaisiin ryhmiin/ koulutuksiin ja ottamaan itse vastuuta omasta elämästään uudessa kotimaassa * SATU-koulutus voi toimia pätevyitysmiskoulutuksen mallina * Mallia voidaan viedä ulkomaillekin sovelletusti

Nykyisten SATU-opettajien palautteiden mukaan nämä ylläolevat SWOT-analyysin kohdat olivat edelleen ajankohtaisia. Erityisesti voi mainita vahvuuksina sekä opettajien että opiskelijoiden motivaation ja molemminpuolisen oppimisen. Heikkoutena pidettiin joidenkin opiskelijoiden kohdalla kieliongelmiä. Opiskelu oli edelleen paljon omaa aikaa vievää. Uhkana nousi esille viime aikoina syrjintäkokemukset joissakin työpaikoissa. SATU-koulutuksen rahoituksen loppuminen oli todellinen uhka, joka myös toteutui vuoden 2017 lopussa. Kuitenkin SATU-koulutus antoi mahdollisuuden uudenlaisen täydennyskoulutuksen suunnittelulle, jota tehtiin ESR-rahoitteisessa Urareitti-hankkeessa ja jota ESR-rahoitteisen SOTE-silta-hankkeen moduulirakenteinen malli nyt toteuttaa.

Opettajapotpuri

Tässä muutamia SATU-opettajat muistelevat SATU-opettajuuttaan.

Eräs vanha konkariopettaja muistelee:

”Yhden ryhmän kesätehtävien kanssa oli paljon korjaamista. Aina kun pyysi korjauksia, niin yksi korjaus oli tehty ja työ lähetettiin opettajalle otsikolla ”vimmeinen versio, olkaa hyvä”. Näitä vimmeisiä versioita tuli parhaimmassa tapauksessa reilusti yli 20.

SATU 2 tai 3 ryhmän kanssa saimme hyvät naurut, kun joku opiskelijoista oli kuullut puhuttavan pimeästä kaupasta. Ryhmästä joku uskaltanut kysymään mitä pimeä kauppa tarkoittaa. Kun annoin selityksen, koko ryhmä ratkesi nauramaan, olivat ihmetelleet miten pimeässä (valottomassa) kaupassa voi tehdä ostoksia, kun ei näe mitään.

Monet ilot ja surut on jaettu: lapsia on syntynyt ja niitä on hoidettu koko ryhmän voimin, toisaalta taas jonkun läheinen on sairastunut vakavasti entisessä kotimaassa, eikä ole ollut mahdollisuutta lähteä sinne auttamaan sairastunutta. Harjoittelusta on tullut hylättyjä arviointeja, mutta toisaalta taas hienoja onnistumisiakin. Ryhmien nyttikestit ovat aina olleet ihania, on päästy maistelemaan jos jonkinlaisia herkkuja eri puolilta maailmaa.

Parasta on ollut se, että muutamia SATU-ryhmäläisiä ovat tulleet uudelleen opiskelijoiksi täydennyskoulutuksen / erikoistumiskoulutusten kautta (haavaopinnot).”

FM, Lehtori Hannele Kuusisto, SATU-koulutuksen tietotekniikan ja tilastomenetelmien opettajan ajatuksia:

”Ensimmäinen asia, joka tulee mieleen muistellessani vuosien mittaan opettaneitani SATU-ryhmien opiskelijoita, on opiskelijoiden kiitollisuus ja kohteliaisuus. Suomalaiselle opettajalle on häkellyttävää kuulla aina tunnin lopuksi 16 opiskelijan suusta ”Kiitos, opettaja” heidän poistuessaan tunnilta. Opiskelijat ymmärsivät hyvin koulutuksen merkityksen ja olivat kiitollisia ja onnellisia saamastaan mahdollisuudesta opiskella suomalainen sairaanhoitajan tutkinto.

Toinen asia, jonka mielikuvat nousevat vahvasti mieleeni, on yhdessä tekemisen meininki tunneillamme: jaettu riemu onnistumisista ja oivalluksista, opiskelijoiden auttavaisuus toisiaan kohtaan ja itseironinen nauru opiskelijan huomattaessa tehneensä jotain väärin ja oivaltaessaan oikean menettelytavan.

Mukaan mahtuu myös tunteellisia hetkiä: hylättyjen kokeiden aiheuttamia kyyneleitä, kannustusta, tukemista ja ansaittua ylpeyttä opituista asioista. Tutkintotilaisuuksissa jaettu halauksia, joiden ei olisi toivonut loppuvan.

Mahtavaa oli nähdä muutos myös opiskelijoiden fyysisessä olemuksessa tuntien mittaan. Taitojen karttuessa kasvoi myös itsearvostus ja ylpeys opituista taidoista – selkä nousi suorempaan, rinta nousi rottingille ja koko olemus muuttui vapautuneemmaksi ja iloisemmaksi. Taidot karttuivat jopa niin hyväksi, että opiskelija pystyikin neuvomaan perheenjäseniään kotona ja sai omassa perhepiirissään aiempaa enemmän arvostusta osaamisestaan.

Kaikkein sykähdyttävimmät kokemukset olivat kuitenkin valmistujaisjuhlat, joissa sain ylpeänä ja kiitollisena ojentaa TIEKE ry:n kansainväliset tutkintotodistukset suoritetusta Kansalaisen @-ajokortista jokaiselle SATU-opiskelijalleni.

Päätän nämä muistelmani nyt samaan aiheeseen, josta aloitin eli kiitollisuuteen, mutta nyt opettajan kiitollisuuteen. SATU-opettajana olen nyt monta kokemusta rikkaampi. Olen saanut tutustua paitsi muihin kulttuureihin, myös moniin ihaniin, lämpimiin ja avoimiin ihmisiin ja kokea heidän kanssaan aitoa yhteisöllisyyttä. Olen erittäin kiitollinen saamastani mahdollisuudesta olla SATU-opettaja.”

**Annukka Mattinen, KL, MMM, ravitsemusterapeutti, lehtori:
Ravitsemusopetusta maahanmuuttajasairaanhoidajille**

"Olen vuosien varrella kokeillut kolmea erilaista opetusmenetelmää ja oppimisympäristöä. Tavoitteena on ollut saada opiskelijat innostuneina mukaan päivittämään kotimaassa hankitut ravitsemusohjaustiedot ja -taidot käyttöpäädiksi myös suomalaisessa työelämässä. Perinteinen luokkaopetus ja osittainen itsenäinen työskentely ovat aina olleet mukana opetuksessa. Tämän lisäksi oppiminen kursseilla on toteutettu mm. DaisyLadies ry:n jäsenille pidettyinä koulutustuokioina. Yksi parhaimmista kokemuksista syntyi, kun yhdistimme suomen kielen ja viestinnän sekä ravitsemuskurssin teemoja. Suomen kielen ja viestinnän opettajana oli Sirpa Rajala.

Uuden kurssin aloittaminen opiskelijoiden kanssa on aina haaste sekä opiskelijoille että opettajalle. Emme tunne toisiamme. SATU-ryhmän kohdalla tämä haaste on ollut erittäin suuri. Ryhmässä yhdistyvät monet kulttuuritaustat, useat eri kielet, ruokakulttuurit jne. Tärkeää on ollut opettajana oivaltaa se, millaiset perusvalmiudet ravitsemusohjaukseen opiskelijoilla on ja miten eri maissa hoitotilanteissa ravitsemusohjaus on sidottu osaksi sairaanhoitajan työtä. Yksi hyvä aktivointitehtävä on ollut oman ruokapäiväkirjan pitäminen ja sen analysointi sekä ohjauksen anto itselle tai luokkakaverille. Ravitsemuskurssi on SATU-ryhmän opiskelijoilla ollut ensimmäisen lukukauden aikana, jolloin opiskelijat eivät vielä ole tunteneet toisiaan. Suomen kielen käyttö ei myöskään vielä ollut päässyt kehittymään. Opiskelimme ravitsemuksen perusteisiin ja ruokavalio-ohjaukseen liittyvää ravintofysiologista sisältöä sekä suomenkielistä ravitsemussanastoa.

DaisyLadies yhteistyö

"Tieto on valtaa ja kieli on avain. Knowledge is power into which language is the key!" Lause on DaisyLadies ry:n vuosikalenterista vuodelta 2010. Teimme opiskelijaryhmien kanssa yhteistyötä DaisyLadies-järjestön kanssa. Opiskelijat kävivät pitämässä järjestön tiloissa Turussa Uudenmaankatu 1. esityksiä ja niihin liittyviä toimintatuokioita Suomeen muuttaneille naisille. Toiminnan "äitihahmo" Hissu Kytö oli edeltä käsin selvittänyt, mistä aiheista turkulaiset maahanmuuttaja naiset halusivat ravitsemuksen osalta tietoa. Useimmiten aiheet koskettivat ruokavalion vaikutusta hyvinvointiin tai eri sairauksiin liittyvää ruokavalio-ohjausta. Suosituimpina aiheina olivat Kohonnut verenpaine ja ruokavalio, Miten saan painon nousun hallintaan, Kohonnut kolesteroli ja ruokavalio, Ravinnon vaikutus mielialaan sekä Veren sokeri nousee, mitä teen?

Esitykset olivat hyvin valmisteltuja ja opiskelijat pitivät ne suomeksi. Vuorovaikutus kuulijoiden kanssa saatiin parhaiten syntymään, kun opiskelijoilla oli Power Point-esityksen ohella mukana havaintovälineitä, kuten ruokamalleja, joista voitiin koota erilaisia lautasmalleja tai verenpainemittari, jolla myös kuulijat innostuivat mittamaan omaa verenpainettaan.

Kahden oppikurssin yhteisopetuksella tuloksia ravitsemusohjaukseen

Maahanmuuttajasairaanhoitajien pätevöitymiskoulutuksen SATU 6 -ryhmän kanssa päätimme toteuttaa ravitsemustietojen päivittämisen suomen kielellä kahden oppiaineen Ravitsemus sekä Suomen kielen ja viestinnän yhteistoteutuksena. Opiskelijat saivat Ravitsemuksen opettajalta valmiit asiakasesimerkit, joissa oli kuvattuna asiakkaan tai perheen tilanne. Seuraavilla tunneilla he esittivät tilanteet tehtävänannon mukaisesti.

Suomen kielen ja viestinnän opetuksessa ravitsemusohjaustilannetta käytettiin parikeskustelutilanteena. Kurssin sisältöön liittyen tilanteessa arvioitiin vuorovaikutustaitoja, sanastoa, rakennetta ja ääntämistä sekä kokonaisvaikutelmaa eli miten hyvin hoitaja selviytyi ravitsemusohjauksen suullisesta viestinnästä. Ravitsemuksen opetuksessa ohjaustilanteessa arvioitiin sairaanhoitajan roolissa olevan opiskelijan toimintaa, miten hän kuunteli asiakasta ja osasi liittää ohjauksensa asiakasta motivoiden tilanteeseen.

Opiskelijoiden antama palaute kahden oppikurssin sisältöjen harjoittelemisesta yhtä aikaa luokkaopetustilanteessa oli rohkaiseva. Opiskelijat arvostivat toiminnallista työskentelyä, jossa he pääsivät eläytymään sekä ohjaajan että asiakkaan rooliin. Myös välitön palautteen saanti oli heidän mielestään hyvin tärkeää.”

**Leena Salminen, THM, eläkkeellä oleva lehtori:
YHDESSÄ MATKALLA MUUTOKSEEN –
kokemuksia SATU-koulutuksen opettajana toimimisesta**

”Kun SATU-koulutus Turussa alkoi, monet meistä opettajista olimme vähän hämillämme erityisesti siitä, miten tuo koulutus onnistuu opiskelijoiden heikon kielitaidon takia. Miten osaamme ottaa huomioon heidän heikon suomen kielen taidon ja edistää sitä? Miten tunnustamme oman opetuksemme tuottaman oppimisen kielellisistä puutteista huolimatta? Mahdolliset kulttuuriset erot tuottivat pelkästään positiivisia odotuksia. Kulttuuriset erot ja erilaisuus koettiin heti rikkautena niin meidän opettajien työssä kuin koko oppilaitoksessa.

Lähdin erittäin mielelläni mukaan SATU-ryhmien koulutukseen. Koin itseni jopa etuoikeutetuksi saadessani olla mukana yhteisellä matkalla siinä muutoksessa, joka opetus- ja oppimistoiminnan tuloksena tapahtuu sekä opiskelijoille että minulle opettajana. Osallistuin SATU-koulutuksiin ensimmäisten kolmen ryhmän kohdalla. Olin joidenkin ryhmien kohdalla mukana myös opiskelijavalinnassa osallistumalla opettajahaastatteluihin. Opetusalueitani olivat mielenterveys- ja päihdetyö sekä opinnäytetyö.

Mielenterveys- ja päihdetyö on laajuutensa ja monipuolisuutensa takia opetuksessa hyvin haastavaa. Aina ei ollut helppoa tulla ymmärretyksi kielitaidon puutteiden ja joskus myös asenteiden takia. Aikuisilla opiskelijoilla on jo olemassa paljon tietoa, taitoa ja elämäntekemystä sekä lisäksi aikaisempi alan ammatillinen koulutus sekä mieleton motivaatio oppia uutta. Opettaminen oppimiskeskusteluineen oli minulle erityisen antoisaa ja palautteen mukaan myös opiskelijoille. Opiskelijoiden erittäin korkea motivaatio ja hyvät vuorovaikutustaidot olivat pääasiat, joiden myötä uuden sisäistäminen ja oppiminen tapahtui. Vaikka opiskelijoiden motivaatio oli pääosin oikein hyvä, opiskelu koettiin myös vaativaksi ja rasokkaaksi. Erityisesti opintokokonaisuuden alussa opiskelijat kokivat opettajat auktoriteetiksi, joka omalla kohdallani oli hankala hyväksyä.

Opinnäytetyön ohjaaminen prosessina ja yhteisenä projektina työelämän kanssa oli varsin mielenkiintoinen, antoisa ja kaikkia osapuolien ajattelua uudistava sekä avartava. Projekti eteni vaiheittain. Jokaisen vaiheen tarkoituksenmukainen sisältö edisti ja tuki päämäärään pääsemistä, mikä toteutui projektin raportointina aidoissa työelämätilanteissa. Monet opiskelijat kokivat ainakin aluksi opinnäytetyön jopa turhana, ainakin hyvin vaikeana. Työprosessin edetessä ja oppimistavoitteen selkeytyessä kokemukset muuttuivat positiivisiksi. Kun projekti oli valmis, opiskelijat olivat hyvin ylpeitä saavutuksestaan ja itsestään suorittajana. Minäkin olin ylpeä opiskelijoiden hyvistä suorituksista pitkän ja rankan uurastuksen jälkeen. Erittäin tyytyväisiä lopputuotokseen olivat poikkeuksetta myös työelämän edustajat ja yhteistyökumppanit.

Muistelen SATU-koulutuksen opiskelijoita ja yhteistä matkaamme kiitollisena saamistani positiivisista ja syvällisistä kokemuksista. Monikulttuuriset joulujuhlat, päättäjäiset ym. yhteiset juhlat ja tilaisuudet ovat jääneet unohtumattomasti mieleeni. Lopuksi haluan vielä sanoa, että SATU-koulutuksella ja opiskelijoiden valmistumisella sairaanhoitajiksi Suomeen on ollut merkittävä saavutus toimia hoitotyön tiennäyttäjänä muuttuvassa ja monikulttuurisessa tulevaisuuden yhteiskunnassa.”

Varmasti olisi muillakin opettajilla muistoja, mutta nämä esimerkit on koottu eri alojen asiantuntijoilta. Lisäksi osa opettajista kirjoittaa erillisen artikkelin tähän historiikkiin. Ilman asiantuntevaa SATU-opettajakaartia ei oltaisi kunnialla selviydytty. He kaikki ansaitsevat ison kiitoksen urauurtavasta työstä.